

Interreg 20 veiksmes stāsts: Projekts ecoRIS3 – vietējo un reģionālo inovāciju ekosistēmu atbalsta politikas instrumenti

Inovāciju un izaugsmes kontekstā viens no būtiskākajiem izaicinājumiem ir pētniecības un tehnoloģiju organizāciju zināšanu un izgudrojumu pārnese un komercializēšana. **Interreg Europe programmas projekta ecoRIS3** mērķis bija stiprināt stabilu mijiedarbību Viedās specializācijas stratēģijas (RIS3) ietvaros, veicināt privātā sektora ieguldījumus pētniecībā, attīstībā un pētniecības rezultātu komercializēšanā, kā arī uzlabot uzņēmumu produktivitāti un konkurētspēju.

Īpaši svarīga ir pētniecības rezultātu izmantošana viedo specializāciju (RIS3) jomās vietējā un reģionālā līmenī, tādēļ projekta partneri (Latvijā projektu vadīja **Vidzemes plānošanas reģions**) bija vienojušies par nepieciešamību uzlabot sadarbību inovāciju ekosistēmu ietvaros, sasaistot RIS3 izaicinājumus ar reģionālajiem atbalsta politikas instrumentiem.

Covid-19 krīze un tās ietekme uz inovācijām

EcoRIS3 partneri saņēma apstiprinājumu īstenot papildu pasākumus, lai analizētu Covid-19 ietekmi uz rīcības plāna īstenošanu. Tika izstrādāti risinājumi Covid-19 krīzes radīto seku mazināšanai mazajos un vidējos uzņēmumos (MVU) un veicināta ekoinovāciju un sadarbība starp MVU un pētniecības institūcijām. Projekta laikā tika identificēts, kā partnerreģionos Covid-19 ir ietekmējis inovāciju ekosistēmas, analizējot gan šķēršļus uzņēmumu attīstībai, gan iespējas un jaunus

risinājumus. Projekta noslēgumā tika sniegti ieteikumi ekoinovāciju politikas un atbalsta instrumentu pilnveidošanai Vidzemes reģionā.

Veiktās aktivitātes:

- Pieredzes un zināšanu apmaiņas pasākumi starp projekta partneriem (studiju vizītes, darba grupas, semināri);
- Labās prakses piemēru identificēšana un apkopošana;
- Inovāciju ekosistēmu izpēte viedo specializāciju jomās;
- Reģionālā politiskā plānošana un ieteikumi politikas instrumentu uzlabošanai;
- Vidzemes reģiona viedo specializāciju stratēģijas un rīcības plāna izstrāde;
- Projekta rezultātu publicitāte.

Papildu aktivitātes Covid-19 krīzes seku mazināšanai:

- Pētījums par to, kā Covid-19 ietekmēja rīcības plāna ieviešanu un inovāciju ekosistēmas Vidzemes reģionā;
- Sadarbība ar MVU, pašvaldībām, inovāciju politikas veidotājiem, atbalsta organizācijām, izglītības un pētniecības institūcijām Covid-19 seku izvērtēšanai un attīstības iespēju apzināšanai;
- Labās prakses apmaiņa ar partneriem divās starpreģionu sanāksmēs;
- Publicitātes aktivitātes.

Projekta rezultāti:

- Uzlabota reģionālā politika inovāciju ekosistēmas viedo specializāciju jomās atbalstam;
- Veicināta sadarbība starp galvenajām iesaistītajām pusēm ilgtspējīgas inovāciju ekosistēmas nodrošināšanā un zināšanu pārnēsē;
- Izstrādāta Vidzemes reģiona viedo specializāciju stratēģija un rīcības plāns;
- Apgūta partneru pieredze inovāciju zināšanu pārnēsē un komercializēšanā viedo specializāciju jomās.

Daži piemēri ar Latvijas uzņēmumiem, kas iesaistījās projektā (2017. - 2022. gads):

SIA “Rūjienas saldējums” sadarbībā ar Vidzemes plānošanas reģionu attīsta ilgtspējīga iepakojuma risinājumu

SIA “Rūjienas saldējums” ir viens no pieciem uzņēmumiem, kas izmantoja iespēju sadarboties ar Vidzemes plānošanas reģiona inovāciju projektu vadītāju. Reaģējot uz jaunām prasībām

plastmasas izstrādājumu patēriņa mazināšanai, kas skar lielu skaitu uzņēmumu, pārtikas ražotājs uzsāka darbu pie ilgtspējīga iepakojuma koncepta izstrādes.

Vidzemes plānošanas reģiona inovāciju projektu vadītājs palīdz pārtikas ražotājam SIA “Felici” izstrādāt divus jaunus produktus

Iesaistoties Vidzemes plānošanas reģiona īstenotā izmēģinājuma aktivitātē uzņēmumiem, kas paredz speciālista – inovāciju projekta vadītāja atbalstu jaunu produktu attīstīšanai, pārtikas ražotājs SIA “Felici” mazāk nekā gada laikā izstrādājis receptūru diviem jauniem produktiem.

Ar Vidzemes plānošanas reģiona īstenotā projekta atbalstu SIA “Valmiermuižas alus” tirgū ievieš īpaši sportistiem radītu alu

SIA “Valmiermuižas alus” ir viens no tiem uzņēmumiem, kas iesaistīts Vidzemes plānošanas reģiona īstenotajā izmēģinājuma aktivitātē un izmantoja speciālista – inovāciju projektu vadītāja atbalstu jauna produkta attīstīšanai. Kopīgi tika radīts pirmais Latvijā īpaši sportistiem paredzēts izotonisks bezalkoholiskais alus – Kokmuižas “Tests Nr. 19”.

Kopumā šis starptautiskais projekts veicināja efektīvāku inovāciju ekosistēmu attīstību un radīja platformu ilgtermiņa izaugsmei un attīstībai reģionos, balstoties uz ekoinovācijām un stabilu partnerību.

Rakstu sagatavoja:

Linda Ermiča

vecākā eksperte

VARAM

Attīstības instrumentu departaments

Teritoriālās sadarbības nodaļa